

4. ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Το Τμήμα Στατιστικής ιδρύθηκε στο πανεπιστήμιό μας τον Ιούνιο του 1989 με το Π.Δ. 377/1989 και λειτούργησε από την ακαδημαϊκή χρονιά 1989-90. Είναι το πρώτο αμιγές Τμήμα Στατιστικής που δημιουργήθηκε στον ελληνικό χώρο. Το πτυχίο που χορηγεί το Τμήμα είναι ενιαίο με έμφαση σε πέντε κατευθύνσεις και φέρει την επωνυμία του Τμήματος.

1) Σκοπός

Σκοπός του Τμήματος Στατιστικής είναι η παραγωγή και η μετάδοση της γνώσης με την έρευνα και τη διδασκαλία στο γνωστικό πεδίο της επιστήμης της Στατιστικής και των συναφών με αυτήν αντικειμένων, θεωρητικών και εφαρμοσμένων, καθώς και η κατάρτιση στελεχών υψηλής στάθμης για τις ανάγκες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Η υλοποίηση του στόχου αυτού επιδιώκεται μέσω της ανάπτυξης της έρευνας και της εκπαίδευσης, η οργάνωση των οποίων εξασφαλίζει στους πτυχιούχους τόσο τις κατάλληλες θεωρητικές γνώσεις όσο και την ανάπτυξη της ικανότητας εφαρμογής τους στις πραγματικές ανάγκες διάφορων τομέων της οικονομικής δραστηριότητας (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Δημόσιοι και Ιδιωτικοί Οργανισμοί όπως Υπουργεία, Νοσοκομεία και Τράπεζες με υπηρεσίες Στατιστικής, Βιομηχανία, Ασφαλιστικές Εταιρίες, Εταιρίες Δημοσκοπήσεων, Ερευνητικά Κέντρα κλπ.).

Η ανάγκη κατάρτισης επιστημόνων στις σύγχρονες εξελίξεις και εφαρμογές της επιστήμης της Στατιστικής διασφαλίζει ότι οι πτυχιούχοι του Τμήματος Στατιστικής θα έχουν ιδιαίτερη ζήτηση στην αγορά εργασίας στα επόμενα χρόνια, ιδιαίτερα κάτω από την προοπτική της ενοποίησης των ευρωπαϊκών αγορών.

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος αποτελεί προϊόν της προσπάθειας ανταπόκρισης στις προαναφερθείσες απαιτήσεις. Τα μαθήματα τα οποία περιλαμβάνει προσφέρουν –πέρα από τη βασική κατάρτιση στη Στατιστική– ειδικότερες γνώσεις τόσο στον γνωστικό χώρο της Στατιστικής, όσο και σε άλλους γνωστικούς χώρους, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στον σπουδαστή να προσαρμόσει τις βασικές του σπουδές στη Στατιστική και να εξειδικευθεί σε μια από τις εξής κατευθύνσεις:

- I. Κατεύθυνση Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Στατιστικής

- II. Στατιστική με Εφαρμογές στα Οικονομικά
- III. Στατιστική με Εφαρμογές στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων και στο Μάρκετινγκ
- IV. Στατιστική με Εφαρμογές στην Πληροφορική
- V. Αναλογιστική Στατιστική

2) Η φύση των σπουδών στο Τμήμα

Το Τμήμα Στατιστικής έχει καταρτίσει ένα σύγχρονο πρόγραμμα σπουδών, το οποίο λαμβάνει υπόψη του τόσο την ελληνική πραγματικότητα όσο και τη διεθνή εμπειρία. Πράγματι, με μια προσεκτική μελέτη του προγράμματος, το οποίο παρατίθεται στη συνέχεια, μπορεί να διαπιστώσει κανείς ότι σ' αυτό περιλαμβάνονται βασικά μαθήματα που περιέχονται σε πολλά προγράμματα Τμημάτων Στατιστικής του διεθνούς χώρου, αλλά και μαθήματα τα οποία προσφέρουν γνώσεις που έχουν ιδιαίτερη σημασία για τον ελληνικό χώρο εργασίας. Αυτά ανήκουν τόσο στην περιοχή της στατιστικής, όσο και στις περιοχές της πληροφορικής, της αναλογιστικής επιστήμης και των διοικητικο-οικονομικών επιστημών.

Το «δέσιμο» των γνώσεων αυτών επιτυγχάνεται μέσω των κατευθύνσεων που προαναφέρθηκαν, όπου ο σπουδαστής έχει την ευκαιρία να αποκτήσει μια ολοκληρωμένη κατάρτιση σε βασικές γνώσεις στατιστικής, που θα του επιτρέψουν είτε να εμβαθύνει στο αντικείμενο της στατιστικής είτε να επιλέξει μια από τις κατευθύνσεις των εφαρμογών της στατιστικής σε άλλους τομείς. Να επιλέξει δηλαδή τον ρόλο του εμπειρογνώμονα που θα μπορεί να ασχοληθεί με τη στατιστική ανάλυση προβλημάτων σε επιστήμες των οποίων η πρόοδος είναι συνυφασμένη με τη χρήση στατιστικής συμπερασματολογίας (Οικονομικές Επιστήμες, Διοίκηση των Επιχειρήσεων, Μάρκετινγκ, Πληροφορική, Αναλογιστική Επιστήμη).

Η ευρύτητα επιλογών που παρέχονται στον σπουδαστή προσδίδει στο πρόγραμμα σπουδών μια ιδιαίτερότητα, η οποία συντελεί στη δημιουργία ευνοϊκών επαγγελματικών προοπτικών για τους αποφοίτους του Τμήματος.

3) Επιστημονικό Δυναμικό

Στο Τμήμα Στατιστικής υπηρετούν 8 μέλη διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ) και 5 μέλη επικουρικού διδακτικού προσωπικού (ΕΔΠ). Επίσης βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία διορισμού τεσσάρων ακόμη με-

λών ΔΕΠ που έχουν εκλεγεί. Συνολικά υπάρχουν 65 και 28 νομοθετημένες θέσεις ΔΕΠ και ΕΔΤΠ αντίστοιχα. Έχει επίσης διατεθεί πίστωση για άμεση προκήρυξη 10 θέσεων ΔΕΠ, ενώ έχουν προκηρυχθεί και βρίσκονται στη διαδικασία πλήρωσης 9 θέσεις ΔΕΠ. Έτσι το εν δυνάμει μέγεθος του Τμήματος, στο άμεσο μέλλον μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών εκλογής και διορισμών, θα είναι 31 μέλη ΔΕΠ.

Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των μελών του Τμήματος καλύπτουν μεγάλο φάσμα τόσο της θεωρητικής όσο και της εφαρμοσμένης περιοχής της Στατιστικής, καθώς και των συναφών γνωστικών χώρων της Οικονομετρίας και της Δημογραφίας. Μέσω του δημοσιευμένου έργου των μελών του σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά υψηλής στάθμης και της ενεργού συμμετοχής τους σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια και ερευνητικά προγράμματα, το Τμήμα Στατιστικής έχει μια έντονη και συνεχή διεθνή παρουσία.

Ακολουθεί κατάλογος του Επιστημονικού Προσωπικού του Τμήματος:

Πρόεδρος: Καθηγήτρια Ευδοκία Ξεκαλάκη.

Καθηγητές: Κεβόρκ Κων/νος, Τζωρτζόπουλος Παναγιώτης.

Αναπλ. Καθηγητές: Σιάμπος Γεώργιος, Φράγκος Νικόλαος.

Επίκ. Καθηγητές: Μαγδαληνός Μιχαήλ, Πανάς Επαμεινώνδας, Χαλικιάς Ιωάννης, Γιάνναρος Νικόλαος, Λευκοπούλου Μυρτώ.

Λέκτορες: Πανόπουλος Πάνος, Κίτσος Χρήστος.

ΕΔΠ: Αϋφαντή Μαρία, Δημάκη Αικατερίνη, Κανδηλώρου Ελένη, Λειθαδά Αλεξάνδρα, Μπάρκας Σωτήρης.

ΕΜΥ: Καπέλλος Κωνσταντίνος, Κωστάκης Σπυρίδων, Συμεωνίδης Σπυρίδων.

4) Πρόγραμμα σπουδών

Πέρα από την κατάρτιση στελεχών υψηλής στάθμης για την κάλυψη των αναγκών των διαφόρων τομέων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, το πρόγραμμα του Τμήματος προσφέρει μια ολοκληρωμένη εκπαίδευση σύμφωνα με τα διεθνή ακαδημαϊκά πρότυπα, η οποία στόχο έχει τη δημιουργία ισχυρής βάσης για τους αποφοίτους που θα θελήσουν να κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές. Το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι το αποτέλε-

σμα προσεκτικής επιλογής της ύλης, η οποία θεωρείται απαραίτητη ώστε οι σπουδαστές να είναι ενήμεροι για τις πιο πρόσφατες εξελίξεις της επιστήμης και τις εφαρμογές της.

Τα μαθήματα του προγράμματος διακρίνονται σε μαθήματα βασικής κατάρτισης στη Στατιστική, τα οποία είναι υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές, και σε μαθήματα κατάρτισης στις γνωστικές περιοχές των κατευθύνσεων που αναφέρθηκαν παραπάνω. Ένας αριθμός από τα μαθήματα των κατευθύνσεων είναι υποχρεωτικός. Υπάρχει μια ακόμη ενότητα μαθημάτων επιλογής, το περιεχόμενο των οποίων είναι γενικού ενδιαφέροντος. Ο σπουδαστής παρακολουθεί τα δεκαοκτώ υποχρεωτικά μαθήματα της βασικής κατάρτισης, τα τέσσερα υποχρεωτικά μαθήματα της κατεύθυνσης, επιλέγει τρία ακόμη μαθήματα από την κατεύθυνση και επτά μαθήματα προερχόμενα από οποιαδήποτε από τις έξι κατηγορίες μαθημάτων (πέντε κατευθύνσεις και κατηγορία μαθημάτων γενικού ενδιαφέροντος). Από τα μαθήματα αυτά τρία πρέπει να είναι μαθήματα στατιστικής (κατηγορία I) και το πολύ δύο γενικού ενδιαφέροντος (κατηγορία VI).

Ένα ενδιαφέρον χαρακτηριστικό του προγράμματος είναι η δυνατότητα πρακτικής άσκησης, η οποία παρέχεται στους σπουδαστές ως μέρος της εκπαίδευσής τους. Η επιλογή της άσκησης αντικαθιστά δύο προαιρετικά μαθήματα στατιστικής.

5) Πρόγραμμα μαθημάτων

Το πρόγραμμα μαθημάτων περιέχει (υποχρεωτικά) μαθήματα βασικής κατάρτισης στη Στατιστική καθώς και μαθήματα (υποχρεωτικά/επιλογής) τόσο από τον γνωστικό χώρο της Στατιστικής όσο και από άλλους γνωστικούς χώρους που δίνουν τη δυνατότητα στον φοιτητή να προσαρμόσει το πρόγραμμά του σε μία από τις εξής κατευθύνσεις:

- I. Βασική Κατεύθυνση (Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Στατιστική)
- II. Στατιστική με Εφαρμογές στα Οικονομικά
- III. Στατιστική με Εφαρμογές στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων και το Μάρκετινγκ
- IV. Στατιστική με Εφαρμογές στην Πληροφορική
- V. Αναλογική Στατιστική

Κάθε μάθημα προσφερόμενο από το Τμήμα μας περιλαμβάνει τέσσερις διδακτικές μονάδες (ΔΜ) με την προϋπόθεση ότι η διδασκαλία της θεωρίας καλύπτει εθδομαδιαία τουλάχιστον τρεις ώρες.

Προϋποθέσεις για να αποκτήσει ένας φοιτητής πτυχίο είναι:

1. Να έχει περάσει όλα τα βασικά υποχρεωτικά μαθήματα και τα υποχρεωτικά της κατεύθυνσης, και
2. Από τα κατ' επιλογήν μαθήματα να έχει περάσει τουλάχιστον τόσα όσα χρειάζονται για να συμπληρωθούν 128 ΔΜ.

Βασική προϋπόθεση δηλαδή για την απόκτηση πτυχίου Στατιστικής είναι η επιτυχής δοκιμασία σε 32 μαθήματα τεσσάρων ΔΜ ως εξής:

- 18 υποχρεωτικά μαθήματα βασικής κατάρτισης
- 7 (4 υποχρεωτικά + 3 κατ' επιλογήν) από τα μαθήματα της κατεύθυνσης
- 7 κατ' επιλογήν μαθήματα (τουλάχιστον 3 Στατιστικής και το πολύ 2 από την κατηγορία των γενικών μαθημάτων).

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (Για όλες τις Κατευθύνσεις)

Bασική Κατάρτιση

- (A) Πιθανότητες - Στατιστική
1. Εισαγωγή στις Πιθανότητες
 2. Περιγραφική Στατιστική

(B) Θεωρητική Στατιστική

3. Θεωρία Κατανομών
4. Εκτιμητική - Έλεγχοι Υποθέσεων
5. Γραμμικά Μοντέλα, Ανάλυση Διακύμανσης - Συνδιακύμανσης
6. Τεχνικές Δειγματοληψίας
7. Στατιστική κατά Bayes
8. Στοχαστικές Ανελίξεις
9. Πολυμεταβλητή Στατιστική Ανάλυση

(Γ) Εφαρμοσμένη Στατιστική

10. Χρονολογικές Σειρές - Προβλέψεις
11. Στατιστικά Πακέτα
12. Ανάλυση Δεδομένων
13. Οργάνωση και Διεξαγωγή Δειγματοληπτικών Ερευνών
14. Δημογραφική Στατιστική
15. Αριθμοδείκτες - Θεωρία Κλιμάκων

Βασική Κατάρτιση σε Μαθήματα Στήριξης

Μαθηματικά - Υπολογιστές

16. Μαθηματικά I
17. Μαθηματικά II
18. Εισαγωγή στους Η/Y (και γλώσσα Fortran ή Pascal)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

- (I) Επιλογής στο Βασικό Πρόγραμμα - Υποχρεωτικά (*) και Επιλογής για τη Βασική Κατεύθυνση («Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Στατιστική»).

- *1. Θεωρία Πιθανοτήτων
- *2. Θεωρητική Στατιστική
- *3. Στατιστική Θεωρία Αποφάσεων
- *4. Μη Παραμετρική Στατιστική
- 5. Σχεδιασμός και Ανάλυση Πειραμάτων
- 6. Τυχαίες Διαδικασίες και Πιθανοθεωρητικά Πρότυπα
- 7. Ακολουθιακή Στατιστική Ανάλυση
- 8. Θεωρία Αξιοπιστίας
- 9. Θεωρία Στατιστικής Πληροφορίας - Τεχνικές Επιλογής Προτύπων
- 10. Στατιστικός έλεγχος Ποιότητας
- 11. Εφαρμοσμένες Πιθανότητες
- 12. Ανάλυση Κατηγορικών Δεδομένων
- 13. Γραφικές Μέθοδοι στη Στατιστική
- 14. Υπολογιστική Στατιστική
- 15. Στοχαστικά Μοντέλα και Προσομοίωση
- 16. Αναλογιστική Στατιστική και Θεωρία Κινδύνου
- 17. Εισαγωγή στη Εκπαιδευτική Στατιστική
- 18. Εθνικοί Λογαριασμοί - Πηγές Στατιστικών Στοιχείων
- 19. Ειδικά Θέματα Χρονολογικών Σειρών
- 20. Άσκηση στο Επάγγελμα

(II) Επιλογής στο Βασικό Πρόγραμμα - Υποχρεωτικά (*) και Επιλογής για την Κατεύθυνση «Στατιστική με Εφαρμογές στα Οικονομικά»

- *1. Μικροοικονομική
- *2. Μακροοικονομική
- *3. Διάρθρωση και Προβλήματα της Ελληνικής Οικονομίας
- *4. Οικονομετρία
- 5. ΕΟΚ - Θεσμικό Πλαίσιο και Οικονομική Πολιτική
- 6. Δημόσια Οικονομική
- 7. Οικονομική Ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος
- 8. Εισαγωγή στη Νομισματική Θεωρία
- 9. Διεθνής Οικονομική

(III) Επιλογής στο Βασικό Πρόγραμμα - Υποχρεωτικά (*) και Επιλογής για την Κατεύθυνση «Στατιστική με Εφαρμογές στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων και το Μάρκετινγκ»

- *1. Οργάνωση και Διοίκηση των Επιχειρήσεων I
- *2. Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ - Πολιτική Προϊόντος
- *3. Διοίκηση Παραγωγής
- *4. Διοίκηση Προσωπικού
- 5. Χρηματοδοτική Διοίκηση
- 6. Λογιστική
- 7. Μέθοδοι Έρευνας Αγοράς
- 8. Οργάνωση και Διοίκηση Πωλήσεων
- 9. Βιομηχανικό Μάρκετινγκ
- 10. Εισαγωγή στο Δίκαιο των Επιχειρήσεων
- 11. Επιχειρησιακή Πολιτική και Στρατηγική
- 12. Ανάλυση Κεφαλαιαγοράς και Χρηματαγοράς

(IV) Επιλογής στο Βασικό Πρόγραμμα - Υποχρεωτικά (*) και Επιλογής για την Κατεύθυνση «Στατιστική με Εφαρμογές στην Πληροφορική».

- *1. Προγραμματισμός Η/Υ
- *2. Βάσεις Δεδομένων
- *3. Σχεδιασμός Βάσεων Δεδομένων
- *4. Τεχνολογία Λογισμικού
- 5. Τεχνητή Νοημοσύνη
- 6. Έμπειρα Συστήματα

7. Δομές Δεδομένων
8. Γραφικά Υπολογιστών
9. Δίκτυα Η/Υ - Τηλεπληροφορική
10. Αυτοματισμός Γραφείου
11. Ανάλυση και Σχεδιασμός Συστημάτων
12. Εκτίμηση Απόδοσης Συστημάτων Υπολογιστών

(V) Επιλογής στο Βασικό Πρόγραμμα - Υποχρεωτικά (*) και Επιλογής για την Κατεύθυνση «Αναλογιστική Στατιστική»

- *1. Κατανομές Απωλείας και Θεωρία Πίστεως
- *2. Αναλογιστικά Μαθηματικά Ασφαλειών Ατυχημάτων
- *3. Αναλογιστικά Μαθηματικά Ασφαλειών Ζωής
- *4. Αναλογιστική Στατιστική και Θεωρία Κινδύνου
- 5. Θεωρία Αξιοπιστίας
- 6. Αναλογιστική Πρακτική
- 7. Διαχείριση Διακινδύνευσης (Ανάλυση και Λήψη Αποφάσεων)
- 8. Τεχνικές Δημογραφίας

(VI) Γενικά Μαθήματα Επιλογής

1. Αριθμητικές Μέθοδοι
2. Εφαρμογές Αριθμητικής Ανάλυσης
3. Συνδυαστική
4. Διακριτικά Μαθηματικά
5. Κοινωνιολογία
6. Διδακτική
7. Παιδαγωγική
8. Πολιτική Επιστήμη
9. Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη
10. Δίκαιο
11. Μαρξιστική Οικονομική
12. Ξένη Γλώσσα

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΞΑΜΗΝΑ

Εξάμηνο Υποχρεωτικά Μαθήματα Στατιστικής	Υποχρεωτικά Μαθήματα Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Μαθήματα Κατεύθυνσης	Κατ' επιλογήν μαθήματα (από τις διάφορες ενότητες)
(A)	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στις Πιθανότητες • Περιγραφική Στατιστική • Εισαγωγή στους Η/Υ • Μαθηματικά! 	-	-
(B)	<ul style="list-style-type: none"> • Θεωρία Κατανομών • Δημογραφική Στατιστική • Μαθηματικά!! 	-	'Ένα (1) από ενότητες (I)-(VI)
(Γ)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτιμητική - Έλεγχοι Υποθέσεων • Αριθμοδείκτες-Θεωρία Κλιμάκων 	-	'Ένα (1) από τις ενότητες (V)-(VI)
(Δ)	<ul style="list-style-type: none"> • Γραμμικά Μοντέλα, Ανάλυση Διακύμανσης-Συνδιακύμανσης • Τεχνικές Δειγματοληψίας • Στοχαστικές Ανελλειξις 	-	'Ένα (1) από την ενότητα (I)
(Ε)	<ul style="list-style-type: none"> • Στατιστική κατά Bayes • Οργάνωση και Διεξαγωγή Δειγματοληπτικών Ερευνών 	'Ένα (1) από την Επιλεγείσα Κατεύθυνση	'Ένα (1) από την Επιλεγείσα Κατεύθυνση
(ΣΤ)	<ul style="list-style-type: none"> • Χρονολογικές Σειρές- Προβλέψεις • Πολυμεταβλητή Στατιστική Ανάλυση 	'Ένα (1) από την Επιλεγείσα Κατεύθυνση	'Ένα (1) από την Επιλεγείσα Κατεύθυνση
(Ζ)	<ul style="list-style-type: none"> • Στατιστικά Πακέτα 	Δύο (2) από την Επιλεγείσα Κατεύθυνση	Επιλεγείσα Κατεύθυνση
(Η)	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση Δεδομένων 	-	Δύο (2) από την ενότητα (I) και τις αντοτες (I)-(VI) στο επαγγελμα